

จะหลอกใคร

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๗

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : เรื่อง “เกิดเป็นเทวดา”

หลวงพ่ : เขาวามีเทวดามาหาเขา เขาคูกับเทวดา นีอาร์มภพมา จบ ไม่พูด

ถาม : ส่วนเรื่องภาวนาของผมน้อยอยู่กับที่ มันไม่ก้าวหน้า จะเข้าไปถอนหนามออกจากจิตอีก มันทำไม่ได้แล้วครับ ไม่รู้มันเป็นเพราะอะไร กราบนมัสการหลวงพ่ที่เคารพอย่างสูง

ตอบ : เขาบอกเขาเป็นพระ เขาบอกว่ามันมีเทวดา เกิดเป็นเทวดา มีเทวดามาคุยกับเขา แล้วมีเทวดามาคุย เขาคูกับเทวดา แล้วเขาถามว่าสิ่งนี้มันมหัศจรรย์

มันจะเป็นความมหัศจรรย์ที่ไหน แล้วสิ่งนั้น เพราะว่าผลของวิญญะๆ กามภพ รูปภพ อรูปภพ เพราะเวลาการภาวนา ครูบาอาจารย์ท่านภาวนา เวลาเป็นพระ โสดาบันไม่เกิดแบบไม่มีต้นไม่มีปลาย พระโสดาบันเกิดอีก ๗ ชาติ เวลาภาวนาเป็น สกิทาคามีนี้ ๓ ชาติ แล้วเวลาภาวนาไปถึงพระอนาคามีมันละกามภพ ละกามภพคือละตั้งแต่เทวดาลงมา เพราะพระอนาคามีไปเกิดบนพรหม ไปเกิดบนพรหมนะ ถ้ายังไม่สิ้นกิเลสไปเกิดบนพรหม แล้วไปเกิดบนพรหมก็ไปสุขเอาข้างหน้า หมายถึงว่า ถ้าเกิดเป็นพรหมแล้วมันจะสุขไปข้างหน้า มันไม่กลับมาเกิดอีก เพราะมันไม่กลับมาเกิดในกามภพตั้งแต่เทวดาลงมา แล้วถ้าภาวนาไปถึงที่สุดถ้าเป็นพระอนาคามีไปเกิดบนพรหม แล้วถ้าสิ้นสุดแห่งทุกข์ไป ลบล้างหมดเลย ลบหมด ลบหมด ๓ โลกธาตุ ครอบคลุมหมดเลย นั่นคือสิ้นสุดแห่งทุกข์

ฉะนั้น สิ่งที่มีมันมีมา กามภพ รูปภพ วัฏฏะ ผลของมันมีอยู่ ถ้าผลของมันมีอยู่ เราปฏิบัติกัน เราปฏิบัติไปรู้จักเทวดาหรือ ไปเห็นเทวดาหรือ ไปปฏิสนธารเทวดาหรือ จะไปคุยกับเทวดาหรือ ทำให้มันเห็นเข้าใจ

เทวดา จะบอกว่าเทวดามันไม่มีหรือ มันก็มีของมัน แล้วก็เห็นเทวดา แล้วเห็นอย่างไร แล้วเทวดาจริงเทวดาปลอม นี่มันหลอกตัวเอง ถ้ามันหลอกตัวเอง คนที่เขารู้จริงเขาไม่พูดอย่างนี้ คนที่เขารู้จริงเขารู้ของเขายู่ภายใน

ถ้ารู้จริงของเขา เห็นไหม หลวงปู่ชอบ เทวดามาใส่บาตร เทวดาใส่บาตร ไปอยู่พม่า แล้วอยู่พม่าแล้วมันสงครามโลก เพราะว่าประเทศไทยเข้ากับญี่ปุ่น ทางพม่า เขามันเข้ากับสัมพันธมิตร เขาจะจับคนไทยๆ ใจ เขาพยายามจะเอาหลวงปู่ชอบมาส่ง ก็ชี้ทางมาให้เดินข้ามมา

ที่นี้หลวงปู่ชอบ หลวงปู่ชอบหมายความว่า ท่านภาวนาของท่าน สิ่งนี้มันเป็น เรื่องปกติของท่านเลย เรื่องภพ เรื่องชาติ เรื่องเทวดาที่จะมาอุปฐากหลวงปู่ชอบเป็นเรื่องธรรมดาเลย

ฉะนั้น เวลาท่านกลับมาจากพม่าอย่างนี้ ๓ วันยังไม่ได้กินข้าว เดิน ๓ วัน ๓ คืน เพราะมันจะหนีตายมา สมัยโบราณ ป่ามันยังทึบมาก ที่นี้พอคนมันทำเองใช้ไหม คนเราทำเองมันรู้อยู่แก่ใจใจใจ พอเดินมาถึง ๓ วัน ๓ คืน รำพึงขึ้นมาเลย เวลาปกติ เทวดาก็มาฟังเทศน์ เทวดาก็มาอุปฐากตลอดเวลา ปัจจุบันนี้เดินมา ๓ วันแล้วนะ ข้าวก็ยังไม่ได้อีกเลย เวลาทุกข์เวลายากไม่มีใครดูแลเลย

เวลาเขาสงสัยในธรรม เขาสงสัยสิ่งใดๆ เขาก็มาถามหลวงปู่ชอบ หลวงปู่ชอบได้ปฏิสนธาร ได้สนทนาศธรรมกับเขา เขาได้ประโยชน์กับหลวงปู่ชอบมหาศาล แต่ในปัจจุบันนี้กำลังจะตายแล้วนะ เวลาวิฤตติขึ้นมา จะตายขึ้นมา ไม่เห็นมีใครคิดถึงเลย ไม่มีใครดูแล นี่มันรำพึงขึ้นมาจากใจเพราะอะไร เพราะเป็นคนทำเอง เราเป็นคนทำเอง เราไม่รู้ใช้ไหม ความลับไม่มีในโลก ใครทำอะไรก็รู้อย่างนั้นนะ

พอรำพึงขึ้นมาอย่างนั้นปั๊บ ท่านบอกว่าท่านเดินมา อยู่ในประวัติหลวงปู่ชอบ ด้วย หลวงตาท่านเล่าให้ฟังด้วย เวลาท่านเดินมาสักพักหนึ่ง เดินไปข้างหน้า อ้าว!

เห็นคนผู้ชายจะมาใส่บาตร โอโฮ! ด้วยความหิวตาลาย รีบปลดบาตรลง เอาบาตรมารับ
บาตร พอเข้าไปรับบาตร เข้าไปใกล้ๆ ก็สงสัยนะ

“โยมมาจากไหน”

เขาบอก “อืม” เขาชี้ไป ก็ยังไม่รู้แน่ นึกไม่ถึง

“โยมมาจากไหน”

“อืม”

แล้วพอเขาใส่บาตร พอใส่บาตร มันแปลก ท่านบอกมันแปลกว่ากลิ่นหอม กลิ่นมัน
แปลกกว่าอาหารที่เคยเห็นมา เอ๊ะ! มันก็ชักแปลกใจ พอแปลกใจก็เริ่มมองเขาแล้ว จะลง
ฉัน ว่าเขาจะไปไหน เขาก็ลา บอกเขาจะลา พอลาไป เขาเดินเข้าไปในต้นไม้ใหญ่ มัน
ลับต้นไม้แล้วหายไปเลย พอลับต้นไม้ปั๊บ ท่านก็มองไปข้างหน้า ลับต้นไม้ต้องไปออกอีก
ข้างหนึ่งใช่ไหม ออกอีกข้างก็ไม่เจอ ไปหาก็ไม่เจอ แต่ไม่เจอก็ไม่เป็นไรหรอก กำลัง
หิว ขอฉันอาหารก่อน พอฉันขึ้นไปแล้วมันพอดีหมด เห็นไหม

นี่เขารำพัน คนที่เขาว่าเขาเห็นเขาเก็บไว้ในใจ แล้วสิ่งนี้มันไม่ใช่ร้อยสัจ มัน
ไม่ใช่มรรค มันไม่ใช่ทางเดินใจ ดูสิ เรามีตากันใช่ไหม เราเห็นเครื่องบินไหม
เครื่องบินมันบินไปบินมา เราก็ก็นึกใช่ไหม ดูก่อนเมฆสิ เมฆเวลามันก่อตัวขึ้นมา เรา
ก็เห็นเมฆ เวลาเมฆมันเคลื่อนไปแล้วมันมีไหม มันก็มีอยู่จริงใจ แล้วมีอยู่จริง แต่มัน
เป็นอะไร มันรู้มันเห็นใจ

นี่บอกเทวดาๆ ได้เทวดามาดูแลพระ เทวดา

เทวดาก็ส่วนเทวดา ไม่ปฏิเสธว่าเทวดาไม่มี แต่ปฏิเสธไอ้คนหลงนะ หลอก
ตนเอง จะหลอกตนเองมันมีประโยชน์อะไร ถ้าเราหลอกตนเองมันจะมีประโยชน์อะไร
ถ้าเราจะรู้จะเห็นสิ่งใด ทำสมาธิเป็นหรือเปล่า สมาธิได้หรือเปล่า

ถ้าทำสมาธิได้ ถ้ามันมีสติมีปัญญาขึ้นมา มรรคมันอยู่ที่นี้ หน้าที่งานของ
พระๆ อุตตสมบัติ งานของพระมีศีลมีธรรม งานของพระมีศีล สมาธิ ปัญญา
สมบัติของพระ สมบัติของพระที่นี้

เทวดาเขาก็หาบุญกุศลของเขา เขาก็ภพชาติของเขา เขาทำบุญกุศลของเขา เขาไปเกิดเป็นเทวดา เขาก็ต้องหมดอายุขัยเหมือนกัน เทวดาก็ต้องตายเหมือนกัน

เทวดา เราจะบอกว่า เราเปรียบเทียบนะ เปรียบเทียบโดยตรรกะ ดูลิ ถ้าพูดถึงเป็นเทวดาก็เหมือนพวกเราเกิดมามีศรีสุข เป็นคนมั่งมีศรีสุข คนมี เวลาตกนรกอเวจีก็คนทุกตะเขี่ยใจนั้นนะ มันก็เหมือนกันนะ มันก็ฐานะไง เทวดาเขาเป็นทิพย์สมบัติ สิ่งใดเขาก็เป็นทิพย์ ในเทวดาเขายังมีชนชั้น ชนชั้นเทวดาที่มีบุญมากกว่าบุญน้อยกว่า สมบัติของเขาก็แตกต่างกัน แล้วอายุขัยเขาสั้นหรือยาว ก็เหมือนกันนะ มันเหมือนกัน พรหมก็เหมือนกัน

จะเป็นเทวดา อินทร์ พรหม เขาจะมีความสุขขนาดไหน คนมีความสุข เวลาจะตาย ทุกข์ไหม คนมีความสุข เวลามันเจ็บไข้ได้ป่วยขึ้นมา ทุกข์ไหม เหมือนกัน แล้วมันจะไปตื่นตื่นอะไร เทวดาก็เทวดา เทวดาก็ภพชาติหนึ่ง จิตมันก็ภพชาติหนึ่ง แล้วเวลาหมดอายุขัยมันก็ต้องตายมา แล้วเราไปชื่นชม เราไปหลงใหลกับเทวดาหรือเขาเป็นเทวดา แล้วชื่นชมอะไรกับเขา นักปฏิบัติเราไม่ต้องการอย่างนั้น ต้องการสิ้นสุดทุกข์ที่นี้ในปัจจุบันนี้

นี่พูดถึงว่าการเห็นเทวดา ถ้าเห็นเทวดา ให้รับรอง แล้วเราจะไปหลอกใครล่ะ นี่เขาเรียกว่าส่งออก ในการปฏิบัตินี้ะ แม้แต่จิตสงบแล้วเห็นนิมิต เขาจะให้ตื่นไว้เลย ถ้าเห็นนิมิต นิมิตมันเป็นบารมีของจิต ถ้าจิตมันมี มันรู้มันเห็นของมัน ก็รู้ก็เห็น หลวงปู่มันรู้เห็นไปหมดละ แล้วมันเป็นประโยชน์ไม่เป็นประโยชน์ด้วย รู้แล้วจะไปบอกเขา เขาไม่เชื่อ แล้วเป็นทุกข์กับเขาด้วย มันมีประสบการณ์นะ มีประสบการณ์ในเรื่องเวรเรื่องกรรมของคน แล้วเราไปบอกเขา เขาจะเชื่อหรือไม่เชื่อ แล้วถ้าไปบอกเขา ถ้าเขาร้อนตัวขึ้นมา เขาไม่มีความสุขอะไรเลย

จะบอกเขามันต้องใช้อุบายไง ต้องใช้อุบายว่า บ้านนี้มีพฤติกรรมอย่างนี้หรือเปล่า บ้านนี้ควรจะทำอย่างนี้หรือเปล่า เวลาเขาบอกเขาต้องใช้อุบายนะ ถ้าคนเขาเป็นนะ ถ้าไม่เป็นไปบอก มันมีแต่ผลกระทบ มีแต่ความเสียหายทั้งนั้นนะ นี่พูดถึงผลของวิภูฏะ ผลของวิภูฏะคือสภาพความเป็นอยู่

แล้วเรามาบวชเป็นพระ เราจะมาปฏิบัติ ไม่ใช่ปฏิเสธว่าเทวดา อินทร์ พรหม ไม่มี แต่ถ้ามี มันมีอยู่ในสถานะใด อยู่อย่างไร แล้วเราเป็นพระ เขามาสนทนาธรรม เขามาฟังธรรม เรามีอะไรบอกเขา เทวดาเขาไม่ยอมมาใกล้มนุษย์ กลิ่นคาวของมนุษย์ ความมาก เขามีความสะอาดยิ่งกว่าเรา กลิ่นคาวของมนุษย์นี้เขาไม่ยอมเข้าใกล้เลย เหมือนกับเรา ดูลิ ไฉ่พวกสภาวะแวดล้อมที่เสียหาย น้ำเสีย ใครอยากเข้าไปใกล้บ้าง น้ำที่เป็นสารพิษ มีใครอยากเข้าไปใกล้บ้าง ไม่มีใครอยากเข้าไปใกล้เลย

มนุษย์ก็เหมือนกัน เขาไม่ยอมเข้ามาใกล้หรอก เขาเหม็น แต่ที่เขาจะเข้ามาใกล้ เขาเข้ามาใกล้ครูบาอาจารย์ที่มีคุณธรรมต่างหากละ ครูบาอาจารย์ที่มีคุณธรรมมันหอมกลิ่นของศีลกลิ่นของธรรมมันหอมทวนลม มันสะอาดบริสุทธิ์ อันนั้นเป็นอีกเรื่องหนึ่ง

ถ้ากลิ่นของครูบาอาจารย์ท่านมีศีลมีธรรมในหัวใจ ท่านไม่เพื่อเจ้อย่างนี้ หลอกตัวเองแล้วจะไปหลอกใครก็ไม่รู้ละ

จะนั้น สิ่งที่เป็นเทวดา ไปรู้ไปเห็นเทวดา ไปพูดกับเทวดา ไร้สาระ เพราะเรื่องอย่างนี้มันเป็นเรื่องฤทธิชัยพรเขาก็ทำได้ ทุกคนเขาก็ทำได้ถ้าจิตเขามีสติสัมปชัญญะ ไฉนั้นเป็นเรื่องของเขา

จะนั้น รับรู้เทวดา ผมรับรู้เรื่องเทวดา ไปเรื่องเทวดา แต่พอมาถามปัญหา เห็นไหม “ส่วนเรื่องภาวนาของผมน ตอนนี้อยู่กับที่ครับ ไม่ก้าวหน้าเลย”

มันจะก้าวหน้าไปไหนละ ก็มันหลอกตัวเอง ทั้งตัวเองไป ไปอยู่กับเทวดา เอาใจไปแขวนไว้กับเทวดา เอาใจไปฝากไว้กับคนอื่นไง เอาใจไปฝากไว้กับเทวดา แล้วตัวเองได้อะไรละ

แต่ถ้าทำความสงบของใจนะ เวลาทำความสงบของใจ ถ้าใจมันสงบเข้ามาเป็นสมาธิ ถ้าสมาธิ ผีกัดใช้ปัญญา ผีกัดใช้ปัญญา ใช้ปัญญา

ที่ว่าเขาจะไปถอนหนามของจิต

จะถอนหนามของจิต ใ้ฉันมันเป็นบุคลาธิษฐานทั้งนั้นนะ กิเลสมันเป็นหนาม หรือ เวลาเขายกให้เห็นใจ กิเลสนี้เป็นนามธรรมใช่ไหม เวลามันทุกข์มันยากขึ้นมา คนเราเจ็บไข้ได้ป่วยหาหมอ หมอก็ต้องวินิจฉัยว่าเราเป็นโรคอะไร

นี่ก็เหมือนกัน คำว่า “มีกิเลส” คนเรามีกิเลส ถ้ามีกิเลสขึ้นมา เขาเปรียบเทียบ เปรียบเทียบว่า เหมือนฝ่าเท้าเวลาไปเหยียบหนามแล้วมันมีความเจ็บปวด มันเจ็บ เพราะหนามมันปักเข้าไปในฝ่าเท้า

นี่เหมือนกัน กิเลสมันปักเข้ามากลางอก ปักกลางหัวใจใช่ไหม เขาก็อุปมาอุปไมยเปรียบเทียบบุคลาธิษฐานว่า ถ้าเราถอนหัวหนาม ถอนหัวหนามก็ถอน หัวหนามจากใจ ก็ถอนอวิชชา แล้วถอนอวิชชา แล้วจะไปถอนอะไรละ

เขابอกเขาถอนหนามของจิตต่างๆ

มันเป็นคำอุปมาอุปไมย เวลาพูดธรรมะ สิ่งที่เราครูบาอาจารย์ที่ถึงที่สุดแห่ง ทุกข์ท่านบอกว่าให้อธิบายถึงนิพพานนะ ท่านจะลุกขึ้นยืน แล้วก็เม้มปากแน่นๆ แล้วก็ นั่งลง ท่านไม่พูดหรอก พูดคือสมมุติ กิริยาทั้งนั้น

นี่ก็เหมือนกัน หนามของจิตๆ มันเป็นคำอุปมาอุปไมยให้เราเห็นเป็น บุคลาธิษฐาน ให้เราเห็นใจว่า กิเลสมันเหมือนกับหนาม แล้วมันปักลงไนใจ แล้วจะถอน มันอย่างไร

พอบอกว่าหนามของจิต แล้วมันก็ไปหาหนามใจ จะไปบ่งกันใหญ่เลย หาเข็ม มาว่าจะบ่งหนาม

มันเป็นอุปมาอุปไมย มักโค ทางอันเอก สมาธิชอบ เพียรชอบ งานชอบ สติชอบ ปัญญาชอบ ความชอบธรรม แล้วเวลามรรคญาณมันเคลื่อน มันหมุนเข้าไป มันทำลาย อวิชชาเข้าไป มันทำลายอย่างไร นั่นมันเป็นอุปมาอุปไมย

ที่ว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมๆ แสดงธรรมมันหลากหลาย นัก แสดงธรรมกับใคร แสดงธรรมกับคนที่มีปัญญา แสดงธรรมกับพวกพราหมณ์ พวกปัญญาชน เขามีเหตุมีผล เราต้องมีเหตุมีผลกับเขา

ดูสิ พรามณ์เวลาเขามาต่อว่าพระพุทธเจ้า ว่าพระพุทธเจ้าเป็นผู้หยิ่ง คืออายุ
ยังน้อย ทำไมไม่เคารพบูชาผู้ใหญ่ นี่เขามาติเตียนพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าก็นิ่งฟัง
นิ่งฟังเฉย

พอเสร็จ เขาจะลากลับนะ พระพุทธเจ้าถาม “พรามณ์ โดยธรรมชาติ คนเรา
เอาสารอาหารไปให้แขกรับประทาน ถ้าแขกเขาไม่รับประทาน อาหารจะเป็นของ
ใคร”

“ก็เป็นของผู้ที่เอามา”

“คำพูดของพรามณ์ทั้งหมดที่พรามณ์พูด เราไม่รับ ให้พรามณ์เอา
กลับไป”

โอ้ย! พรามณ์นั้นซื่อกเลย คนที่มีปัญญา ปัญญาชนสมัยพุทธกาลที่เขามา
หาพระพุทธเจ้ามันร้อยแปดพันเก้า นักปราชญ์เยอะแยะไปหมดละ แล้วองค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าสนทนากับใคร พูดกับใคร

ที่นี้พอเราไป “พุทธพจน์” คนนั้นก็อ้างพุทธพจน์ คนนี้ก็อ้างพุทธพจน์

เราไม่คัดค้านพุทธพจน์ แต่เราคัดค้านคนจำพุทธพจน์แล้วใช้ถูกต้อง
หรือเปล่า เราใช้ถูกต้องหรือเปล่า ถ้าใช้ถูกต้อง เรามีสมาธิใหม่ เรารู้จักใจของเราใหม่
เรามีสัมมาสมาธิใหม่ เรามีปัญญาภาวนามยปัญญาที่มันจะถอดถอนหัวหนาม มี
ใหม่ ถ้ามันมีนะ มันจะไม่ส่งออกไปเห็นเทวดาอย่างนี้หรอก

สิ่งที่บอกว่ามันไม่ก้าวหน้าเลย มันจะก้าวหน้าไปไหนละ ก็โยนหัวใจตัวเองทิ้ง
ไปแล้ว แล้วไปชื่นชมเทวดา ไปตื่นเต้นกับเทวดานะ แล้วมันจะก้าวหน้าไปไหนละ นี่เรา
ไม่มีหลักไมล์เลย หลักไมล์คือตัวจิต ตัวจิตนี้คือตัวหลักไมล์ ตัวศูนย์เลย แล้วออกก้าว
เดินไป ออกเป็นเมตรที่แรกเลย คนเราไม่มีหลักไมล์เลย มันจะก้าวเดินไปจากที่ไหน
คนเราไม่มีสัมมาสมาธิ ไม่มีจุดยืนเลย มันจะก้าวไปจากไหน ถ้าตัวเองไม่มีหลักไมล์ มัน
จะก้าวเดินไปจากไหน

ฉะนั้นบอกว่า ส่วนภาวนาของผม

ไม่ต้องพูดถึงภาวนาของम्म เพราะภาวนามันไปอยู่ที่เทวดาหมดแล้ว มันส่งออกหมดแล้ว มันส่งไปข้างนอกหมดแล้ว เห็นไหม ส่งออกนอก แต่ถ้ามันไม่ส่งออกนอก มันทำอย่างไรมันถึงไม่ส่งออกนอกละ

ไม่ส่งออกนอก พุทโธ ปัญญาอบรมสมาธิ กลับเข้ามาสู่ใจ แล้วถ้าใจมันเห็นนะ ขนาดในพระไตรปิฎก พระไปภาวนาอยู่ในป่า แล้วเวลากลับพวกภูตผีปีศาจ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกให้ระลึกถึงพระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์ แล้วให้ภาวนาไป

ถ้าคนมีอำนาจวาสนา เวลาไปอยู่ในป่าในเขา จิต ถ้าพระองค์ใดปฏิบัติ จิตสงบ เทวดาจะคุ้มครอง เทวดาคุ้มครองเลยนะ คุ้มครองเพราะเทวดาเขาอยากได้บุญ แม้แต่คนทำสมาธิได้ เทวดาก็สารแล้ว

ดูสิ ในประวัติหลวงปู่มั่นบอกว่า เทวดาเขาเป็นคนตรง พุดง่าย เข้าใจง่าย ไม่เหมือนมนุษย์ มนุษย์ปลิ้นปล้อน พุดอย่าง ทำอย่าง คิดอย่าง ความคิดอย่างหนึ่ง พุดอย่างหนึ่ง ทำอย่างหนึ่ง มนุษย์นะ มนุษย์นี่ปลิ้นปล้อน

แล้วมนุษย์ ความปลิ้นปล้อนไปศึกษาธรรมะ ไปศึกษาธรรมะก็ไปพลิกแพลง ธรรมะให้ตัวเองพอใจ เอากิเลสไปพลิกแพลงธรรมะไป

นี่ไง คຸຍกับเทวดา พุดกับเทวดา หลวงปู่มั่นท่านสอนเทวดา เทวดามาคุยกับหลวงปู่มั่น เรื่องนี้เยอะแยะไปหมดเลยในประวัติหลวงปู่มั่น

แต่สำหรับเราคิดว่าเทวดามันจะมาหาหรือ อย่างพวกเรานี้เทวดาจะเข้ามาใกล้หรือ เข้าส่วมก็ همین ขนาด همین คลั่งไปทั่วอย่างนี้เทวดาจะเข้ามาใกล้หรือ ถ้าเทวดาไม่เข้ามาใกล้ ทำไมเราไม่ทำสมาธิ

ถ้าทำสมาธิ เราทำความเหิมคลั่งของใจให้มันมีกลิ่นของศีล ให้มันมีกลิ่นของธรรม ถ้าเรามีความซื่อสัตย์ มีความกตัญญู มีความซื่อสัตย์กับใจของเรา ซื่อสัตย์กับธรรมวินัย เราภาวนาของเรา แล้วถ้าภาวนาของเรา การภาวนามันจะก้าวหน้าที่นี้

ถ้าก้าวหน้าที่นี้แล้ว ถ้าใจมันเป็นธรรมแล้วนะ ไม่ต้องห่วงว่าใครจะมาหรือใครจะไม่มาหรือ กลิ่นของศีลหอมทวนลม กลิ่นของศีลกลิ่นของธรรมมันไป มันพุ่งขจรไป

ไกลมาก แล้วคนที่เขาปรารถนา ปรารถนาความดีงาม ปรารถนาความถูกต้องนี้ มหาศาล ไม่ต้องห่วง ไม่ต้องห่วงเลย

นี่ไปเรื่องนอกโลกหมด ไปเรื่องเทวดา แล้วยังกลับมาพูดอีกนะว่าการภาวนา ของผมไม่ก้าวหน้า

มันจะก้าวหน้าได้อย่างไรละ มันกลับหัวกลับหางกัน มันจะเอาอะไรมาก้าวหน้า คนที่เขาภาวนาจริงเขามีความสำรวม เขามีความระวัง เขามีความไม่คลุกคลีในหมู่ในคณะ สัปายะ ๔ หมู่คณะเป็นสัปายะ อาหารเป็นสัปายะ สถานที่เป็นสัปายะ ครุบา อาจารย์เป็นสัปายะ ใ้ฉันตัวเองจะไปเป็นสัปายะกับเทวดา

ให้มันจบสิ้นเถอะ ถ้าใครประพฤติปฏิบัติรู้เห็นสิ่งใดเป็นความจริง สาธุ มันเป็นคนสมบัติของเขา เป็นคุณงามความดีของเขา เก็บไว้ในใจ ไม่ต้องเอามาเปรียบเทียบ

แล้วนี่มาพูดถึงการภาวนา ถ้าพูดถึงการภาวนา เขาจะไม่ถามย่อหน้าแรก ย่อหน้าแรกพูดถึงเทวดานี้ไรสาระ นี่มันหลอกตนแล้วจะหลอกใคร จะหลอกใคร จะไปหลอกใคร หลอกใครละ ให้กิเลสมันหลอกตัวเองแล้วเราจะไปหลอกใครอีก มันส่งออกไป มันจะหลอกใคร

เห็นนิมิตขึ้นมา นิมิตมันเป็นจริงหรือไม่เป็นจริง ถ้าเห็นเทวดา เทวดาจริง เห็นก้อนเมฆ ก้อนเมฆใครก็เห็น มันลอยมา ยิ่งหน้าฝนก้อนเมฆเต็มไปหมด แล้วก้อนเมฆมันแปรสภาพของมันตลอด แล้วเป็นอย่างไรละ ถ้ามันดีก็เป็นฝน ถ้ามันตกเป็นฝนก็ตกเป็นฝน ถ้าความชื้นไม่พอ มันก็ลอยไปที่อื่นไง นี่ก็เหมือนกัน แล้วได้อะไรละ พื้นที่ของตัวมันได้ชุ่มน้ำไหม มันได้ทำการเกษตรไหม มันเป็นสิ่งมีชีวิตไหม นี่ก็เหมือนกัน ปล่อยมันไป ความเป็นจริง ความจริงมันอยู่ที่เรา

นี่ภาวนาของผม ภาวนาของผม

ถ้าพูดถึงคำถามย่อหน้าที่สองมันฟ้องหมด ไม่ต้องบอกว่าภาวนาเป็นไม่เป็น หรือภาวนาดีไม่ดีหรือภาวนานี้จบ เพราะมันส่งออกหมด

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปศึกษามากับอาฬารดาบส อุทกดาบส ฤาษีชีไพร ศึกษาามาหมดแล้ว จบ เพราะมันไม่มีใครมีความเป็นจริง เพราะอะไร เพราะ

สรรพสิ่งในโลกนี้เป็นอนิจจัง สรรพสิ่งในโลกนี้มันไม่มีอะไรคงที่ มันแปรสภาพหมดเลย แล้วเราจะไปเอาของที่แปรสภาพเป็นที่พึ่งได้ไหม

สรรพสิ่งในโลกนี้เป็นอนิจจัง สิ่งใดเป็นอนิจจัง สิ่งนั้นเป็นทุกข์ สิ่งใดเป็นทุกข์ สิ่งนั้นเป็นอนัตตา แล้วเวลาเราภาวนากัน เราภาวนาให้เห็นสภาพเป็นไตรลักษณ์ เป็นอนัตตา ให้มันเห็นจริง ให้จิตมันคายมันทิ้ง เพราะมันคายมันทิ้ง มันก็ทิ้งหมดทั้งโลก ทิ้งหมดทั้ง ๓ โลกธาตุ ทิ้งหมดเลย แล้วกลับมาทำลายตัวมันเอง กลับมาทำลายภวาสวะ กลับมาทำลายภพชาติ สิ่งของมันจะไปส่วยภพส่วยชาติ ทำลายทิ้งหมด จบ นี่พูดถึงพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนามันมีธรรม มีความจริง

ฉะนั้น สิ่งที่จิตใจของเรามันไม่จริงมันก็ได้ผลมาอย่างนี้ เหลวไหล

ฉะนั้น เรื่องที่ว่าผมภาวนาไม่ก้าวหน้า จบ ไม่ก้าวหน้าก็เพราะเราหลงไปเอง ออกนอกเรื่องนอกราวไป มันก็เลยจบไปไง อันนี้จบ

ถาม : เรื่อง “ถามเกี่ยวกับเรื่องทำกัปปิยะครับ”

กราบนมัสการคณะสงฆ์ ผมอยากจะขอรบกวนถามคำถามเกี่ยวกับการทำกัปปิยะสักเล็กน้อยนะครับ เพราะว่าตัวผมใกล้จะบวชแล้วนะครับ อยากจะทำตามพระวินัยอย่างเคร่งครัด จริงๆ แล้วก็ยังมีข้อสงสัยอยู่ จึงอยากกราบเรียนถามครับผม

๑. ผลไม้และผักที่ยังมีส่วนที่นำไปปลูกได้ต่อ ก่อนพระสงฆ์จะฉันได้ จะต้องผ่านการทำกัปปิยะ คือจี้ด้วยไฟ พันด้วยศาสตรา จิกด้วยเล็บ และปลี่ยนเมล็ดออก วิธีใดวิธีหนึ่ง โดยพระสงฆ์กล่าวว่า “กัปปิยัง กโรหิ” และอนุปสัมบันทำกัปปิยะวิธีใดก็ได้ ดังกล่าว โดยสิ่งที่ทำกัปปิยะสามารถนำมากองรวมกันและทำทีเดียว ไม่ต้องทำทีละใบ/ผล พร้อมกับกล่าวว่า “กัปปิยัง ภันเต” วิธีนี้ไม่ทราบถูกต้องหรือเปล่าครับ

๒. พืชผักที่ผ่านการทำอาหารด้วยความร้อนแล้ว (ต้ม ลวก ทอด) งอกไม่ได้แล้ว ก็ไม่ถูกนับว่าเป็นภุตคาม พืชคามอีก พระสงฆ์ฉันได้เลย ถูกต้องหรือเปล่าครับ

๓. ในกรณีที่ญาติโยมถวายเป็นผลไม้ เช่น มะม่วงที่ตัดเป็นชิ้นแล้วไม่มีเม็ดเหลือแล้ว แตงโมที่ตัดเป็นชิ้นๆ แต่ยังมีเม็ดอยู่ในชิ้นแตงโมนั้น ทั้ง ๒ กรณีนี้ถือว่าผลไม้ทั้ง ๒ เป็นกัปปิยะในตัวแล้ว เพราะถูกฟันด้วยศาสตราแล้วหรือเปล่าครับ พระสงฆ์จำต้องถามว่า “กัปปิยัง กโรหิ” กับผู้ถวายอีกหรือเปล่าครับ

๔. ในกรณีที่ญาติโยมถวายส้มตำ และมีพริกปนอยู่ในส้มตำ ด้วยต้องการทำกัปปิยะก่อน แต่ถ้าพริกถูกทำจนและปนไปโดยส้มตำ จะให้ญาติโยมแทงลงไปในพริกที่ละเม็ดก็ไม่ได้ ไม่ทราบว่าจะทำให้ญาติโยมเอามีดและส้อมแทงลงไปนในส้มตำนั้น จะเป็นการทำกัปปิยะที่ถูกต้องหรือเปล่า ขอบพระคุณอย่างสูง

ตอบ : อันนี้ยากบวช พออยากบวชขึ้นมาก็อยากจะทำตามถูกต้องทั้งนั้นนะ อยากทำถูกต้อง เราก็ศึกษามา กรณีนี้กรณีที่ว่า ดูฝ่ายมหายาน มหายานเขาให้เชื่อตามอาจารย์กันมา สิ่งที่ต้องศรัทธาสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบัญญัติไว้บางอย่างให้ยกเลิกได้ ฉะนั้นเวลาฝ่ายเถรวาท เถรวาทเวลาทำสังคายนา พระอรหันต์ ๕๐๐ องค์ถามพระอานนท์ พระอานนท์เป็นคนพูดขึ้นมาเองบอก “องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า อนาคตกาลถ้าวินัยเล็กน้อย ถ้าจะยกเลิกบ้างก็ได้”

พระทั้งหมด พระอรหันต์ ๔๙๙ องค์ก็ถามพระอานนท์ พระอรหันต์องค์ที่ ๕๐๐ ว่า “องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกไว้ว่าความเล็กน้อยมันแค่ไหน”

พระอานนท์บอกว่า “องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกไว้ว่าของเล็กน้อยแต่ไม่รู้ว่าเป็นเล็กน้อยแค่ไหน”

ฉะนั้น มันวัดเล็กน้อยแค่ไหนไม่ได้ บางคนก็บอกแค่นี้ก็เล็กน้อย บางคนบอกนี้มันยังมากเกินไป มันตกลงกันไม่ได้ พระกัสสปะเลยขอมติในสงฆ์ว่า ถ้าสิ่งที่ว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่าของเล็กน้อยให้ยกเลิกก็ได้นั้น ให้ลงมติกันว่า เพราะพระกัสสปะพูดขึ้นมาว่า เพราะว่าถ้าของเล็กน้อยแล้วยกเลิกไป แบบว่ายกเลิกไป ศาสนาลัทธิอื่นจะบอกว่า แม้แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพอสิ้นพระชนม์ไป พอล่วงไม่กี่ปีเลย พระภิกษุในสังฆนิกรขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็จะ

รักษารณวินัยไม่ได้ ก็เลยให้ลงมติกันไว้ว่า เถรวาทจะไม่ยกเลิกๆ ก็เลยถืออย่างนี้ต่อๆ กันมา ถ้าถืออย่างนี้ต่อๆ กันมา

ทีนี้เวลาที่ศาสนาต่อไปข้างหน้า ดูลิ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า กึ่งพุทธกาลศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง แล้วต่อไป ๕,๐๐๐ ปีขึ้นไปแล้ว ภิกษุก็จะมีแค่ผ้าเหลืองห้อยคอไว้เท่านั้นก็เป็นพระภิกษุ นี่ความเชื่อความมั่นคงของสังคมมันจะเจือจางมาตลอดเวลา

ฉะนั้น สิ่งที่สังคมมันเป็นมา ๒,๕๐๐ กว่าปี สมัยหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น เวลาท่านบวชมาแล้ว ธรรมวินัยที่เราเห็นว่าเคร่งครัด ที่เห็นว่าคุณถูกต้องดีงาม มันอยู่ในพระไตรปิฎกมาได้ตลอดเคลื่อนเลยมาตั้งแต่สมัยพุทธกาล

แต่พระที่ต่อๆ กันมาเขาก็ทำเหลวไหลกันไป พระที่ไม่ทำเขาก็เห็นว่าของเล็กน้อย บางทีก็ทำ บางทีก็ปล่อยปละละเลยกันมา จนหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านมารื้อฟื้น หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นมารื้อฟื้น ดูลิ เรื่องไม้เท้าฟัน ไม้จิ้มฟัน น้ำที่ควรเคนและน้ำที่ไม่ควรเคน มันมีมาแต่โดยดั้งเดิม แต่ไม่มีใครดูแลรักษา

ทีนี้พอครูบาอาจารย์ท่านประพฤติปฏิบัติขึ้นมา คนที่จะทำความสงบของใจ คนที่อยากจะพ้นจากทุกข์ แล้วถ้ามันผิดศีล ผิดกติกากัน มันก็ไม่สบายใจเป็นเรื่องธรรมดา เห็นไหม

พระจอมเกล้าฯ เวลาท่านศึกษาของท่าน พระไตรปิฎกก็ว่าอย่างหนึ่ง พฤติกรรมของพระก็เป็นอย่างหนึ่ง ท่านถึงพยายามจะทำตัวเองของท่านให้เข้าไปใกล้ชีวิต ท่านถึงพยายามสร้างขึ้นมานั่นก็เลยกลายเป็นคณะธรรมยุตขึ้นมา พอคณะธรรมยุตขึ้นมา แต่การกระทำนั้น จิตใจของคนยังไม่สิ้นสุดแห่งทุกข์มันก็มีความสงสัย พระจอมเกล้าฯ มีการกระทำซ้ำแล้วซ้ำเล่าๆ พยายามพิสูจน์ให้มันชัดเจนกับพระไตรปิฎก แต่ก็ทำมาเรื่อยๆ

แต่พอหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านมาปฏิบัติ ท่านก็มีความสงสัยอยู่เหมือนกัน มีความสงสัยอยู่เหมือนกัน แต่เพราะครูบาอาจารย์ท่านมีคุณธรรมของท่าน ท่านกำหนดของท่านด้วยคุณสมบัติของท่าน ในประวัติหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นเยอะแยะมากมาย

ว่าพระอรหันต์สมัยพุทธกาลมาแสดงธรรม มาแสดงธรรม ควรทำอะไร ควรทำอย่างไร การกระทำมันถึงเกิดขึ้นมา

เราย้อนกลับมา กับปิยัง กโรหิยัง กโรหิ กับปิยะ ภัณฑะ กว่าจะได้มา ผ้า นิสิตนะ ผ้าปูนั่ง ผ้าต่าง ๆ ผ้าปูนอน เมื่อก่อนมีการกระทำกันใหม่ เราดูพระโดยทั่วไปสิ ที่พฤติกรรมของพระ ความเป็นอยู่ของเขา เขาคิดถึงเรื่องอย่างนี้ใหม่ แล้วของที่ ทำอยู่นี้ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น หรือครูบาอาจารย์ท่านอวดอุตตริมาจากไหน มีใคร อวดอุตตริบ้าง มีใครเอาความคิดของตนว่าตัวเองเป็นใหญ่ ความคิดเราถูกต้องดีงาม บ้าง...ไม่มี ไม่มี ไม่มีเลย

ไปรื้อค้นอยู่ในตำรับตำรา อยู่ในธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ท่านบัญญัติไว้เมื่อ ๒,๐๐๐ กว่าปีแล้ว แล้วมันไม่มีใครทำ มันปล่อยปละละเลยกัน มา อยู่กันไปอย่างนั้นนะ อยู่กันไปโดยความเป็นอยู่ อยู่กันไปโดยเป็นพิธีกรรมเท่านั้น นะ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านมารื้อค้นของท่าน คนรื้อค้นขึ้นมา คนไม่เคยเห็นกาลเวลามันห่างกันมา ๒,๐๐๐ กว่าปี ใครคิดว่าใครจะทำถูก แต่มันมีอยู่ในจารึก มันอยู่ในใบลาน มันมีของมันนะ แล้วทำอะไร งบใหม่ เพราะถ้าทำอะไรก็ทำไม่ได้

เพราะทำเข้าไปแล้ว ดูลิ ใครเป็นผู้ทำงานนะ เราเป็นเด็กเข้าไปฝึกงานหรือ เข้าไปในองค์กรใดก็แล้วแต่ ผู้อำนวยการ ผู้ที่มีอำนาจอยู่ในองค์กรนั้นเขามีอำนาจอยู่ เขาทำตามความพอใจของเขา เรามีความเห็นแปลกๆ เรามีความเห็นอยากให้อีกต้อง เราไปทำได้ใหม่...ตายครับ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านโดนเรื่องอย่างนี้รุนแรงมาก

กับปิยัง กโรหิ กับปิยะ ภัณฑะ มาได้เพราะหลวงปู่ฝั้น หลวงปู่ฝั้นมาได้ที่วัดป่าสาละวัน ไปบอกกับสมเด็จพระเปิดพระไตรปิฎกให้ดูเลย มันต้องเป็นอย่างนี้ๆ

ชั่วอายุของหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านทำมาแล้วมันก็เป็นความเชื่อของกลุ่มหนึ่ง กลุ่มของกรรมฐานที่มีความเชื่อมั่นทำกันมา เพราะมีความเชื่อมั่น เพราะเราเชื่อมั่นอาจารย์ของเรา เราเชื่อมั่นว่าหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านทำของท่านได้ ท่านรู้จริงของท่าน เพราะเราเคารพเราบูชา เห็นใหม่

ว่า อาวุโส ภัณฑะ หลวงตาท่านบอกว่า อาวุโส ภัณฑะ มันต้องมีคุณธรรมด้วย อายุ ๑๐๐ ปียังโง่งง เช่อย่าง อยู่ที่นี่ มันจะพากันไปไหนล่ะ

อายุจะกี่พรรษาก็แล้วแต่ ถ้ามีปัญหา มีคุณธรรม เราเชื่อมั่นตรงนั้น ถ้าเราเชื่อมั่นตรงนั้น มันทำมา กว่าจะได้สิ่งนี้มา ที่นี้พอได้สิ่งนี้มาแล้ว ดาบมันมีสองคมไง ที่นี้พอได้สิ่งนี้มา มันเป็นเรื่องที่ว่ามันมีอยู่ในธรรมอยู่ในวินัย แต่มันไม่มีใครทำ

จะมีใครทำ พระฝ่ายปกครองใหม่ๆ เขาก็บอกว่ากรรมฐานมันจะล้าหน้าแล้วนะ มันธรรมดาของคนยังมีทักขิ อาศัยอย่างนี้มาเป็นชั่วอายุคน กว่าสังคมจะยอมรับ

พอสังคมยอมรับ นี่มาเข้าคำถามแล้ว “อย่างที่ว่าสิ่งที่ เป็น กัปปิยัง กโรหิ กัปปิยะ ภัณฑะ ที่ทำอย่างนี้ถูกต้องไหม”

ก็ถูกต้อง เพราะมันเป็นวินัยกรรม มันเป็นวินัยกรรม ความถูกต้อง ที่นี้ความถูกต้อง ถูกต้องที่ไหนล่ะ ถูกต้อง แล้วสังคมที่เขาไม่ทำล่ะ

ที่นี้มันอยู่ที่ว่า เขาบอกเขาใกล้บวชแล้วเขาถึงจะศึกษา

เวลาบวชแล้วมันก็ต้องหาครูบาอาจารย์ หาหมู่คณะที่มีความเห็นเหมือนกัน ถ้าความเห็นเหมือนกัน เรื่องนี้เขาถือว่าของเล็กน้อย เรื่องอาบัติ เรื่องต่างๆ เขาว่าเดี๋ยวปลงก็หาย เขาไม่ได้คิดของเขา แต่ถ้าเป็นครูบาอาจารย์ของเราเก็บเล็กผสมน้อยนี้ทำมา

อย่างข้อที่ ๑ ผลไม้ที่มันต้อง กัปปิยัง กโรหิ กัปปิยะ ภัณฑะ ถูกต้องไหม

ถูก

ข้อที่ ๒ ก็เหมือนกัน ที่มันลวกมันต้มแล้วถูกไหม

ก็ถูก

ถ้ามันถูกแล้ว สิ่งที่ถูก แต่มันทักขิของใคร ทักขิของใคร ทักขิของความเห็นของหมู่ชน ถ้าความเห็นของหมู่ชน เรามีความรู้อย่างหนึ่ง เราความเห็นสะอาดบริสุทธิ์ ถ้าหมู่ชนเขาเป็นอย่างนั้นนะ เขาเรียกว่า ถ้าอย่างนี้ถ้าพูดถึงทางวิทยาศาสตร์โดยตรงเขาบอกว่า หลวงพ่อต้องพุทธธรรมะให้ชัดเจนสิ ผิดเป็นผิด ถูกเป็นถูกไปสิ

ไฉ่ผิดเป็นผิด ถูกเป็นถูก มันแน่นอน แต่ทฤษฏีของหมู่ชนเขามีความเห็นอย่างนั้น ถ้าเขามีความเห็นอย่างนั้นนะ มันผิดหรือเปล่าล่ะ

ถ้ามันผิด เห็นไหม หลวงตาท่านพูดนะ เปรียบเทียบ นี่หลวงตา ท่านประสบการณ์ของท่านนะ ท่านบอกท่านจำบ้านไม่ได้ ที่บอกท่านไปถูกต้องไง แล้วไปบิณฑบาตกลับมา โยมเขาถาม เขาศรัทธามากนะ เขาขออุบาตรว่ามีอะไรไหม มันมีแต่ข้าวเปล่าๆ

เขาบอก อู๋! อย่างนี้มันจะกินได้อย่างไร เขาก็เรียกลูกหลานเขาไปตำปลารำดิบ ไข่ ไปเปิดปลารำใหญ่ ตำๆๆ

หลวงตาท่านก็ยืนดูอยู่ ก็เห็นเขาไปเปิดไข่ปลารำ แล้วเขาก็เอาปลารำที่อยู่ในไข่เอามาตำ ตำเสร็จแล้วก็เอามาใส่บาตร ท่านก็รับไว้

หมู่ชน หมู่ชน ท่านบอกว่า รับไว้แล้วก็ฉันไม่ได้ น้ำใจของเขา เอาใจเขา น้ำใจของเขา เขาห้วงพระ พระบิณฑบาตมาไม่ได้อะไรมาเลย เขาก็ให้ลูกหลานเขารีบไปตำปลารำ เพราะเขามีปลารำประจำครัวเขา ที่นี้ปลารำเป็นปลารำดิบ มันไม่ได้ทำให้สุกด้วยไฟ ของดิบ พระฉันไม่ได้ เขาตำๆๆ อย่างดีเลยนะ ห่ออย่างดีแล้วมาใส่บาตร เขาภูมิใจนะ วันนี้พระได้ฉันอิ่มหน้าสำราญเลย แต่หลวงตาท่านกลับไปถึง ท่านเอาปลารำไปวางไว้ให้พวกกระรอกกระแต ท่านก็ฉันข้าวเปล่าอย่างเดิม

หมู่ชน เราจะไปบอกเขา ไปจีเขา “อู๋! ไม่ได้ ต้องเอาปลารำนี้ละ ห่อใบตองนะ แล้วก็ไปปิ้งไฟให้มันสุกก่อนนะ สุกแล้วค่อยมาตำนะ” เลยกลายเป็นฟอครวใหญ่ ไข่ จะไปบิณฑบาต ไม่ใช่ไปเป็นฟอครว ฟอครวไปบอกเขาในครัวเลย มันไม่สมกาลเทศะ

นี่พูดถึงว่า วินัยก็เป็นวินัย ถ้าพูดอย่างนี้บ๊ิ “อู๋! ต้องพูดชัดเจนถูกต้อง”

คำว่า “ชัดเจนถูกต้อง” มันถูกต้อง ที่นี้เราจะบอกว่า สิ่งที่ว่าถูกต้องไหม ถูกต้องเขาเรียกวินัยกรรม วินัยกรรมต้องทำต่อหน้า แต่เวลาเราบวชแล้วเราไม่เห็นแก่ปากแก่ท้อง

เรามาอยู่ที่นี้ใหม่ๆ เมื่อก่อนพวกองุ่นเงินไม่เคยกับปิยะเลย บิณฑบาตมา เขามาถวาย เราไม่เคยกับปิยะเลย แล้วก็ไม่เคยฉันด้วย เราวางไว้นั้นนะ มันไม่จำเป็น นะ คนเขามาใส่บาตรเขาก็ไปแล้ว แล้วก็บอกว่า มาถึง โยม ฉันไม่ได้ ต้องกับปิยะเลยนะ กับปิยะเสร็จแล้วเดี๋ยวอาตมาจะฉันให้ได้บุญเยอะมากเลย

เราไม่พูดหรอก เราก็วางไว้ ไม่เคยฉัน ไม่แตะเลย ใส่ไว้ในบาตรแล้วก็วางไว้ เราไม่ไปแตะ มันก็ไม่มีอาบัติ บิณฑบาตมาแล้วก็จบ เขาใส่มาแล้วก็ใส่มา แต่เราไม่ไปฉัน

มันเป็นอาบัติต่อเมื่อเราขบให้มันแตก อย่างมันเกิดที่ข้อ เราเคี้ยว เราก็เป็นอาบัติปาจิตตีย์ แต่ถ้าเราบิณฑบาตมา เราไม่ได้แตะเลย เราวางไว้อย่าง นั้นเลย พอฉันเสร็จแล้วก็ไปวางไว้ให้สัตว์ ให้กระรอกให้กระแตก็จบ นี่เขา เรียกว่ามีปัญญาเอาตัวรอดใจ

ไม่ใช่ว่า ฉันจะทำถูกนะ สังคมจะต้องถูกหมดเลย ฉันจะถูกอยู่คนเดียว ฉันจะไป ไล่จี๊ทุกคนเลย เหมือนเปรตไง เปรตมันไปอยู่ที่ศาลา แล้วมันเห็นคนนอน มันนอนแล้วหัว ไม่ตรงกัน มันก็จับหัวให้ตรงกันหมดเลย เปรตนะ มันดึงให้คนนอนหัวตรงกันเลย แล้ว มันก็ไปดูที่เท้า เฮ้ย! เท้าก็ยังไม่ตรงอีกแล้ว มันก็ไปจัดเท้าให้ตรงนะ จัดเท้าคนนอนที่ ศาลาให้ตรงหมดเลย พอเท้าคนนอนที่ศาลาตรงหมดเลย มันก็กลับไปดูทางหัว อ้าว! หัว ไม่ตรงอีกแล้ว มันก็ไปจัดทางหัวอีก

คำเปรียบเทียบกับจะมาเปรียบเทียบกับ กับปิยัง กโรหิ เราทำถูกต้อง แต่มีใคร เห็นกับเรา มีคนเห็นด้วย มีคนส่งเสริมมากน้อยแค่ไหน คนที่เห็นประโยชน์กับธรรม วินัยนี้เขาก็จะส่งเสริมเรา เราพูดสิ่งใดเขาก็เชื่อถือ เขาก็จะทำตามเรา ช่วยเราให้มัน พ้นจากอาบัติ

แต่ถ้าเขาไม่เชื่อเรา “พระองค์นี้เรื่องมาก ใส่บาตรให้แล้วยังต้องมากับปิกับเป อะอะไรก็ไม่รู้ ยังต้องตามไปวัดอีกนะ ไปทำให้มันถูกให้ได้อีก” นี่พูดถึงประสบการณ์ ของพระ

แต่ถ้ากลุ่มชนเขามีทิวทัศน์ มีความเห็นเหมือนเรา เรื่องอย่างนี้เขาทำให้เราได้รับบอกเขาได้ เราสอนเขาได้ นี่ไง เวลาเราไปอยู่กับครูบาอาจารย์ เขาเรียกว่าฝึกหัด คนจะอุปฐากพระต้องศึกษาเรื่องนี้ แล้วศึกษาแล้ว “โยม กัปปิ”

“กะปิไม่ได้เอามา มันอยู่ที่บ้าน”

เขาไม่ได้เอากะปิ เขาให้กัปปิยัง กโรหิ

กรณีนี้มันเป็นมุกให้คุยกันไม่มีวันจบ ตั้งแต่สมัยครูบาอาจารย์มาจนปานนี้ อนาคตก็มี เพราะคนไม่รู้มันเข้ามาทุกวัน คนไม่รู้ คนอยู่ทางโลก ชาวพุทธนี้แหละไม่รู้ แล้วเข้ามาทุกวัน แล้วบอกว่า “โยม กัปปิให้หน่อย”

“โอ้ย! กะปิไม่ได้เอามา”

บางคนจะบอก “โอ้ย! พระอะไรจะฉันทะกะปิ กะปิมันกลิ่นไม่ดี ฉันทะกะปิ”

เขาไม่ได้ฉันทะกะปิ เขาให้กัปปิยัง กโรหิ แปลเป็นภาษาไทยว่า สิ่งนี้สมควรแก่ภิกษุหรือไม่

กัปปิยัง กโรหิ ของนี้สมควรแก่ภิกษุหรือไม่

กัปปิยะ ภาณเต ของเป็นกัปปิยภณฑ์ ของนี้สมควรแก่ภิกษุ

เรื่องนั้นมันเกิดขึ้นมาในสมัยพุทธกาล พระไปฉันทะ ในพระไตรปิฎก โยมเขาถวายถั่วเขียวต้มน้ำตาล แล้วท่านฉันทะแล้ว แล้วท่านไปถ่าย แล้วถั่วเขียวมันงอก เมื่อยังงอก

สุดท้ายแล้วโยมนั้นเขาใส่อีก พระรับแล้ว อย่างที่ว่ารับแล้วไม่ฉันทะ โยมเขาเสียใจ ไปฟ้ององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่าพระรับของเขาไปแล้วไม่ฉันทะ

ก็เรียกพระองค์นั้นมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเรียกพระองค์นั้นมาว่า ทำไมเธอทำแบบนั้น

ท่านบอกว่าท่านรังเกียจ เพราะของมันมีชีวิต แม้แต่ฉันทะไปแล้วถ่ายออกมามันยังเกิดได้อีก

ฉะนั้น พระพุทธเจ้าถึงบัญญัติวินัยข้อนี้ขึ้นมาว่า ถ้าเธอรังเกียจ เธอรังเกียจเพราะสิทธิ นี่เป็นสมบัติของเรา เป็นสิทธิ์ของเรา เราหามาด้วยน้ำพักน้ำแรงของเรา เรา

ถวายพระ มันถูกต้องดีงามหมดนะ มันถูกต้องชอบธรรม แต่สิทธิของพีชมันไปเกิดได้ พระพุทธเจ้าถึงบอกว่าให้ทำซ้ำ คือว่า กัปปิยัง กโรหิ ของนี้สมควรแก่ภิกษุ

คือว่าเขาหามาด้วยความถูกต้องชอบธรรมอยู่แล้ว แล้วพอสิทธิถูกต้องดีงาม เขาประเคน แล้วที่นี้สิทธิของพีชที่มันจะเกิดได้ เจ้าของสิทธิถึงถามว่า ของนี้สมควรแก่ภิกษุ แม้แต่ว่ามันจะเกิดได้ แต่ก็สมควรให้ภิกษุได้ฉัน ให้ทำอีกชั้นหนึ่ง เป็น ๒ ชั้น ขึ้นมา พอ ๒ ชั้นขึ้นมา มันเลยเป็นวินัยกรรม วินัยกรรมมันต้องทำต่อหน้า

ที่นี้มาเข้าคำถามไง คำถามว่า ตอนนี้อยู่โยมลูกศิษย์กรรมฐานเยอะ รู้ธรรมวินัยหมดเลย พอเข้าขึ้นมา เอาสัมมาก็ปาดหัวไว้ก่อนเลย บอกว่านี้ได้กัปปิยะแล้ว

มันทำเบื้องหลัง มันไม่ได้ทำต่อหน้า เพราะว่าของสิ่งนี้เขาทำเพื่อที่ว่าความรังเกียจใช้ไหม เพราะว่าฉันแล้วมันยังไปเกิดอีก ก็มันมีชีวิตไง มันเกิดได้ มันก็มีสิทธิของมันนะ พระเลยไม่อยากไปล่วงสิทธิของสิ่งที่มีชีวิตที่มันจะเกิดอีก เขาเรียกกุตคาม

ที่นี้พอเขาไปปาด เพราะความรังเกียจ เราไม่รู้ใช้ไหม อย่างโยม โยมรู้วินัย เข้าขึ้นมาจะใส่บาตร ก็ปาดสัมไว้เลย แล้วก็ใส่บาตรพระไป อย่างนี้เป็นกัปปิยัง กโรหิหรือยัง

ยัง ยังเพราะอะไร เพราะทำลับหลัง ไม่ได้ทำต่อหน้า เพราะการทำนี้มันทำต่อหน้า ทำเพื่อให้ตัวเองรับรู้ แต่เราไม่รับรู้ มาทำเบื้องหลังไง ด้วยความปรารถนาดี ด้วยความปรารถนาดี

คำถามว่า เวลาบิณฑบาตไป เช่น ผลไม้ที่เขาตัดแล้ว เขาเปลี่ยนแล้ว

มันก็อันเดียวกันนะ ฉะนั้น กรณีนี้มันเป็นกรณีธรรมวินัย ธรรมวินัยที่มันเหมือนกรณีเชิงของกฎหมาย แต่ถ้าเป็นธรรมๆ เป็นธรรมที่ว่าเป็นสิทธิ เป็นที่ที่เรามีความรังเกียจ เรายังมีความไม่ลงใจ ก็ไม่ต้องฉัน ก็จบ ไม่ต้องไปเป็นเปรตจัดหัวจัดทำเขาอยู่ตลอดเวลา จัดหัวใจของตัว

หลวงตาสอนอย่างนี้ หลวงตาสอนให้ดูใจเราอะ

เวลาโครงการช่วยชาติ เขาเสียตีสี่ ทำทุกอย่าง หลงตาบอกว่า ใครจะติฉินนินทาอย่างไรก็เรื่องของเขา เราจะทำคุณงามความดีกัน เราจะทำคุณงามความดีกัน เราเสียสละเพื่อสังคมกัน กลุ่มชนเราแม้จะกลุ่มน้อย เราก็พยายามเหนียวแน่น แล้วทำคุณงามความดีกัน ทำคุณงามความดีจนสังคมเขายอมรับ เขาเห็นถึงคุณงามความดี เห็นไหม

อันนี้ก็เหมือนกัน ถ้าเราเห็นว่าเป็นกับปียังหรือยัง เป็นกับปียัง กโรหิ หรือไม่ เป็น ถ้าสงสัย ในอาบัติ เห็นไหม สงสัยผิดทำก็เป็นอาบัติ เป็นอาบัติ ทำผิดถึงเป็นอาบัติ สงสัยในพฤติกรรมนั้นแล้วทำ เป็นอาบัติ ถ้าสงสัยแล้วทำ เป็นอาบัติทันที

ถ้าสงสัยแล้วห้ามทำ ถ้าสงสัยแล้ววางไว้ อย่าไปแตะต้อง วางไว้ บุญของเขา ได้สมบุญของเขาแล้ว เราได้ของเขามา เราได้ธรรมะอีกชั้นหนึ่งด้วย ถ้ามันอดมันอยาก มันเห็นแล้วมันก็อยาก โอ้ย! เห็นแล้วหิวนะ อดอยาก เข้าขึ้นมา เห็นแล้วแหม! แล้วกินไม่ได้

แต่ถ้าเรามีสติปัญญาไล่ทันนะ เราได้ธรรมะอีกชั้นหนึ่ง มันภูมิใจไง อยากกิน แต่ไม่กิน อยากกิน แต่ไม่กิน เพราะมันกินไม่ได้ มันกินแล้วเป็นอาบัติ เห็นไหม เราได้ธรรมะอีกชั้นหนึ่ง ถ้าเรามีปัญญา มีปัญญา เราใช้ปัญญาของเรา เป็นประโยชน์กับเราเอง

ฉะนั้น แต่ถ้าจะให้คนอื่น ๆ เห็นเหมือนเรา แบกโลก ทุกข์นะ แบกโลกหลังหัก หลงตาใช้คำนี้บ่อย ว่าแบกโลกนี้หลังหักนะ คืออยากจะให้คนทุกๆ คนมีความรู้ ความเห็นเหมือนเรา อยากให้คนมีมุมมองเหมือนเรา มันไม่มีในโลกนี้ มันไม่มี เอาตัวรอด

ฉะนั้น คำถาม เราเห็นแล้ว ของเล็กน้อยนี้แหละ แต่เพราะคนบวชใหม่ใช้ใหม่ พวกไฟแรงใช้ใหม่ พอไฟแรงขึ้นมา ถูกต้องดั่งามหมด ยึดมันเลย แล้วตอนนี้จะทุกข์แล้ว เพราะคนอื่นจะบอกว่า เอ้! พระองค์นี้สงสัยจะดั่งต้อง

ไอ้เรากี่ แหม! เราเคร่งนะ เราทำถูกต้องหมดเลยนะ

ไอ้คนเขายืนมอง เอ้! สงสัยดั่งต้อง

ทำดีขนาดนี้เขายังไม่เห็นชมเลย นี่แบกโลกมันหลังหักอย่างนี้ไง แต่ถ้ามีสติมีปัญญา พุฒเหมือนเรา แค่เรื่องกัปปิยัง กโรหิอย่างเดียวนะ มันเป็นปัญหาสังคม มันเป็นปัญหานานาสังวาส พระแบ่งแยกเป็น ๒ ฝ่าย ๓ ฝ่ายก็เพราะการถือศีลต่างกัน ถือศีล ภิภูจิตความเห็นต่างกัน กลายเป็นนานาสังวาส ลงสังฆกรรมร่วมกันไม่ได้ ร่วมกิน ร่วมนอนด้วยกันไม่ได้ ของเล็กน้อยนี้แหละ

แต่ทีนี้ถ้าเราเห็นเหมือนกัน หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านเห็นของท่าน แต่ท่านก็ไม่ขวางโลก ท่านปล่อยวันเวลามา จนหลวงปู่ฝั้น กัปปิยัง กโรหิ มาได้ที่วัดศาลวัน สมเด็จมหาวิรรังศ์มากับบอก เปิดพระไตรปิฎกให้ดูเลย หลวงปู่ฝั้น หลวงปู่ลี วัดอโศก มีบารมี เพราะว่าสมัยหลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์เป็นสมเด็จ เป็นผู้ปกครอง ท่านไม่ค่อยเห็นด้วย อันนี้เป็นเรื่องของสงฆ์เนาะ เอามาพูดเดี่ยวเขาจะปรับอาบัติพระสงฆ์

แต่เราจะบอกว่า กว่าจะได้ความเห็นที่ตรงกันนะ ได้ความเห็นที่มันบาลานซ์ให้สังคมเห็นด้วยด้วยกัน คนต้องมีบารมีมาก คนไม่มีบารมีทำอะไรไม่ได้หรอก ครูบาอาจารย์ของเรามีบารมีพื้นฟูมา แต่พวกเราไม่ได้มองตรงนี้ไง พวกเราไปมองกันเรื่องญาติโยม เรื่องศรัทธา...ไม่ใช่ เรื่องหลักใจ เรื่องหลักเกณฑ์ที่ครูบาอาจารย์สร้างสมบุญอย่างนี้มา

ศึกษาประวัติศาสตร์สิ ศึกษาตอนนี้ไป ๒ ช่วงอายุคนสิว่าสังคมสงฆ์มันเป็นอย่างไร แล้วสมัยหลวงปู่มั่น หลวงปู่เสาร์ท่านพื้นฟูมา มันเป็นแบบใด สงฆ์เมืองไทยวิวัฒนาการพัฒนาขึ้นมาเป็นแบบใด ไปศึกษาดู ถ้าศึกษาอย่างนี้มันถึงเห็นว่า บารมี

เราพูดทุกวันนะ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น เพราะเราซาบซึ้งถึงบุญญาธิการของท่าน ท่านบุกเบิกมาจนสังคม สังคมทั้งประเทศ ทั้งภาค เชื่อถือศรัทธา มันมาจากไหน แล้วครูบาอาจารย์เราท่านสืบต่อมาๆ

ฉะนั้น เวลาเขาถามเรื่องกัปปิยัง เรื่องเล็กน้อยนี้แหละ แต่มันทำให้มีมุมมองต่าง ทำให้มุมมองแตกต่างกันมหาศาลเลย

ฉะนั้น ถ้ามว่า อย่างนี้ถูกต้องไหม อย่างนี้ถูกต้องไหม

เลือกเอา ถ้าเราถือเถรตรงของเรา บวชขึ้นมาแล้วเราจะเป็นพระดี ๆ นะ เขาจะบอกว่า เอ้! พระองค์นี้ตึงตังหรือเปล่า แต่ถ้าเราทำดี อยู่ในสังคม ในหมู่ชน ในสังคมอย่างนี้ เห็นแล้วมันจะถูกต้อนตังามเหมือนกันหมด

ฉะนั้น ให้บวช เขาว่า ผมกำลังจะบวชครับ

บวชไปก่อน บวชแล้วปรับความเห็นความสมดุขของเราให้มันถูกต้องตังาม กาลามสูตร อย่าให้เชื่อใคร ไม่ต้องเชื่อแม้แต่เราพูดด้วย เราพูดนี้ไม่ต้องเชื่อเลย ประสบการณ์ชีวิตมันจะสอน เข้าไปปฏิบัติมันจะสอนเลย สังคมมันจะบีบคั้น สังคมมันจะกดดัน แล้วมันจะรู้เลยว่ามันจะออกทางไหน

แล้วเวลาปฏิบัติไป เวลากิเลสมันบีบคั้น บีบคั้นนะ แล้วมันต่อสู้กับกิเลสจนผ่านทะลุกิเลสไป มันจะรู้เลยว่าอะไรควรไม่ควร เป็นไม่เป็น ดีไม่ดี มันจะรู้ของมันเอง มันจะเป็นประโยชน์กับผู้ปฏิบัติ มันจะเป็นประโยชน์กับสังคมสงฆ์ เอวัง